

OTSUS

07.05.2025 nr 5-5/2025-015

Koondumise nr 07/2025 Aktsiaselts Tallinna Lennujaam, AS Eesti Varude Keskus / AS Airport Fuel Terminal täiendava menetluse alustamine**1. Koondumine**

01.04.2025 esitas Aktsiaselts Tallinna Lennujaam (registrikood 10349560) ja AS-i Eesti Varude Keskus (registrikood 11124171) volitatud esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt sõlmisid 01.04.2025 Aktsiaselts Tallinna Lennujaam ja AS Eesti Varude Keskus asutatava äriühingu AS-i Airport Fuel Terminal tulevaste aktsionäride vahelise lepingu (edaspidi leping). Lepingus on kokku lepitud ühissettevõtja AS-i Airport Fuel Terminal asutamine ja selle ühine opereerimine ning lepingu kohaselt on mõlemal aktsionäril võrdne õigus osaleda loodava äriühingu juhtimises. AS-i Airport Fuel Terminal aktsiakapital jaguneb aktsionäride vahel järgmiselt: 55% Aktsiaselts Tallinna Lennujaam, 45% AS Eesti Varude Keskus.

Tehingu tulemusel asutavad Aktsiaselts Tallinna Lennujaam ja AS Eesti Varude Keskus ühiselt AS-i Airport Fuel Terminal ja omandavad selle üle ühiselt valitseva mõju KonkS § 2 lg 4 tähenduses ning antud juhul on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 3 ja § 19 lg 2 sätestatud viisil.

Konkurentsiamet avaldas 02.04.2025 ülalnimetatud koondumise teate saamise kohta teadaande väljaandes Ametlikud Teadaanded. Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Konkurentsiamet saatis koondumise osaliste volitatud esindajale 21.04.2025 teate koondumise menetlemise peatamise kohta kuni puuduste kõrvaldamiseni. 30.04.2025 koondumise osalise volitatud esindaja kõrvaldas puudused ning alates 01.05.2025 menetlus jätkus.

2. Koondumise osalised

KonkS § 19 lg 2 kohaselt loetakse koondumiseks ettevõtjate poolt ühiselt sellise uue ettevõtja moodustamist, kelle äritegevus on kavandatud pikaajaliseks ja iseseisvaks.

KonkS § 20 punkti 3 kohaselt on koondumise osaliseks füüsilised isikud või ettevõtjad, kes ühiselt omandavad valitseva mõju ühe ettevõtja või tema osa või mitme ettevõtja või nende osade üle.

Euroopa Komisjoni konsolideeritud pädevusteatis¹ punkti 139 kohaselt on uue ühise ettevõtja moodustamisel koondumise osalisteks kõik ettevõtjad, kes omandavad asutatavas ühises ettevõtjas ühise valitseva mõju. Uut ettevõtjat ei saa käsitada koondumise osalisena, kuna seda ei ole veel olemas ja kuna sellel ei ole veel enda käivet.

Seega on käesoleva koondumise puhul koondumise osalisteks uut ettevõtjat moodustavad äriühingud Aktsiaselts Tallinna Lennujaam ja AS Eesti Varude Keskus.

Aktsiaselts Tallinna Lennujaam on Eesti äriühing, mis kuulub 100% Eesti riigile ja mille aktsionäriõiguste teostaja on taristuminister. Aktsiaseltsil Tallinna Lennujaam on tütarettvõtjad AS Tallinn Airport GH ja AS Airport City.

Aktsiaseltsi Tallinna Lennujaam ja tematütarettvõtjate põhitegevusteks on:

- (i) Tallinna, Kuressaare, Kärđla, Pärnu ja Tartu lennujaamade ning Kihnu ja Ruhnu lennuväljade käitamine,
- (ii) lennuvälja ja aeronavigatsiooniteenuste osutamine,
- (iii) õhusõidukite, reisijate ja kauba maapealne teenindamine,
- (iv) mittelennundusteenuste pakkumine ja ärikinnisvara arendus.

AS Eesti Varude Keskus on Eesti äriühing, mis kuulub 100% Eesti riigile ja mille aktsionäriõiguste teostaja on majandus- ja tööstusminister. AS-l Eesti Varude Keskus tütarettvõtjaid ei ole.

AS Eesti Varude Keskus tegeleb riigi tegevusvarude haldamisega erinevates valdkondades, näiteks vedelkütusevarud (sh lennukikütus), maagaasivarud, toiduvarud, tervishoiuvarud (nii humaan- kui veterinaarravimite varud). Kuigi valdavas osas tegutseb AS Eesti Varude Keskus avalikes huvides, osaleb ta osaliselt ka majandustegevuses, näiteks sadamapidajana, samuti varude uuendamise korraldamisel (st vanade varude müük ja asendamine ehk AS Eesti Varude Keskus osaleb vastavate kaupadega kauplemise turul nii ostja kui müüja rollis). Lisaks haldab AS Eesti Varude Keskus veeldatud maagaasi (LNG) vastuvõtmiseks rajatud taristut Pakrineemel ning peab vastavat meresadamat.

3. Õiguslik hinnang

3.1 Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta käibed Eestis kokku ületavad 6 000 000 eurot ja vähemalt kahe koondumise osalise käibed Eestis ületavad kummalgi 2 000 000 eurot.

Koondumise osaliste eelmise majandusaasta käive Eestis oli kokku üle 6 000 000 euro ja koondumise osaliste Eesti käive eraldi ületas nimetatud perioodil 2 000 000 eurot, mistõttu kuulub koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

¹ Euroopa Komisjoni konsolideeritud pädevusteatis, mis käsitleb nõukogu määrust (EÜ) nr 139/2004 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle (2008/C 95/01), ([link](#))

3.2 Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate (edaspidi asendatavate) kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi või selle osa.

Majandus- ja kommunikatsiooniministri 17.07.2006 määrus nr 69 „Koondumise teate esitamise juhendi“ (edaspidi juhend) § 8 lg 3 punkti 1 kohaselt on horisontaalselt mõjutatud kaubaturuks selline kaubaturg, kus tegutseb vähemalt kaks koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat ja koondumine tekitab vähemalt 15-protsendilise ühise turuosa. Sama paragrahvi lõike 3 punkti 2 kohaselt on vertikaalselt mõjutatud kaubaturuks iga kaubaturg, kus tegutseb üks või mitu koondumise osalist või nendega samasse kontserni kuuluvat ettevõtjat, mis eelneb või järgneb kaubaturule, kus tegutseb mõni teine koondumise osaline või temaga samasse kontserni kuuluv ettevõtja, ning kus mõne osalise individuaalne turuosa või osaliste ühine turuosa on vähemalt 25 protsenti, olenemata sellest, kas nad on tegelikult müüja ja ostja suhetes või mitte.

Koondumise teatest tulenevalt on koondumise osaliste poolt ühiselt asutatava AS-i Airport Fuel Terminal eesmärgiks tema valduses oleva kütusekäitluse taristu (edaspidi ka kütuseterminal) rajamine, korrashoid ja taristule sõltumatu operaatori leidmine, samuti vastava operaatori majandustegevuse üle järelevalve teostamine taristu käitamisel. Operaatori ülesandeks hakkab olema kogu kütuseterminalis oleva lennukikütuse haldamine, sh AS-i Eesti Varude Keskus poolt hoiustatava lennukikütusevaru haldamine ning kogu kütuse pidevas rotatsioonis hoidmine (st lennukite tankimise kaudu lennukikütuse varude uuendamine, et säilitada selle kvaliteet). Operaator leitakse AS-i Airport Fuel Terminal korraldatava konkursi teel [...], mis ajaks kütuseterminal ehitatakse ka lõplikult valmis. [...], sh mõlema konkursi puhul määravad konkursitingimused ja AS-i Airport Fuel Terminal ja operaatori vahelise ärisuhte üksikasjad kindlaks Aktsiaselts Tallinna Lennujaam ja AS Eesti Varude Keskus ühiselt.

KonkS § 22 lg 3 kohaselt Konkurentsiamet keelab koondumise, kui see oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul, eelkõige turgu valitseva seisundi tekkimise või tugevnemise kaudu. Koondumise keeldumise alused on toodud ka KonkS § 22 lg 4.

KonkS § 27 lg 1 p 2 kohaselt Konkurentsiamet teeb täiendava menetluse alustamise otsuse, et selgitada KonkS § 22 lõigetes 3 ja 4 nimetatud asjaolude olemasolu või puudumine kontrollitava koondumise korral.

Kontrollitava koondumise puhul on vaja teha kindlaks KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolude olemasolu või nende puudumine. Võttes aluseks KonkS § 27 lg 1 p 2, otsustab Konkurentsiamet

alustada täiendav menetlus koondumisele hinnangu andmiseks.

KonkS § 27 lg 2 kohaselt teeb Konkurentsiamet täiendava menetluse käigus nelja kuu jooksul ühe järgmistest otsustest:

1. annab koondumiseks loa, kui kontrollitava koondumise korral ei esine KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolusid;
2. keelab koondumise, kui kontrollitava koondumise korral esinevad KonkS § 22 lg 3 nimetatud asjaolud;

3. lõpetab menetluse, kui koondumise osalised loobuvad koondumisest.

(allkirjastatud digitaalselt)

Evelin Pärn-Lee
peadirektor

Kairi Kaasik-Aaslav
kairi.kaasik-aaslav @ konkurentsiamet.ee